

KNAB pabeidzis pārbaudes par iespējamām pretlikumībām politiskās partijas “Vienotība” un partiju apvienības “Jaunā Vienotība” finansēšanā

Publicēts: 12.07.2024.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB), pamatojoties uz 11 privātpersonas iesniegumiem, veica resorisko pārbaudi par iespējamām pretlikumībām politiskās partijas “Vienotība” un partiju apvienības “Jaunā Vienotība” finansiālās darbības nodrošināšanā. KNAB nav guvis apstiprinājumu nelikumīgai politisko organizāciju finansēšanai lielos apmēros vai citām noziedzīgām darbībām, par kurām paredzēta kriminālatbildība.

KNAB no krimināltiesiskā aspekta izvērtēja gan publiski pieejamo, gan papildus iegūto informāciju no iesaistītajām pusēm, tai skaitā politisko organizāciju grāmatvedības attaisnojuma u.c. dokumentāciju, kā arī politisko partiju argumentāciju un iesaistīto personu paskaidrojumus.

KNAB pārbaudē nav guvis apstiprinājumu, ka kādam no partijas darbiniekiem vai tai pietuvinātajām personām būtu veikta grāmatvedībā neuzskaitīta atalgojuma izmaksa. Tāpat nav konstatēta nedz dubultā grāmatvedība, nedz skaidras naudas maksājumi politisko organizāciju vajadzībām vai kādas citas pazīmes, kas apliecinātu, ka politiskās organizācijas saņēmušas nelikumīgu finansējumu, kas būtu izmantots darbinieku atalgojuma segšanai.

Vienlaikus KNAB šajā pārbaudē saskatījis pamatu saukt pie administratīvās atbildības partiju apvienību “Jaunā Vienotība”, jo tā savā darbībā pieļāvusi vairākus nebūtiskus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārkāpumus. Tostarp šī partiju apvienība KNAB iesniedzamajā dokumentācijā par 2022. gadu nebija norādījusi pilnīgu informāciju par diviem veiktajiem darījumiem priekšvēlēšanu agitācijas periodā pirms aizvadītajām Saeimas vēlēšanām. Darījumi saistīti ar reklāmas bukletu izgatavošanu, transporta pakalpojumiem un degvielas iegādēm. Par šiem pārkāpumiem KNAB partiju apvienībai piemērojis kopumā 700 eiro naudas sodu.

Ņemot vērā, ka iepriekšminēto pārkāpumu kopsumma neveido lielos apmērus un KNAB pārbaudē nav guvis pierādījumus nelikumīgai politisko organizāciju finansēšanai lielā apmērā, KNAB š.g. 12. jūlijā pieņēma lēmumu pabeigt resorisko pārbaudi un atteikties uzsākt kriminālprocesu.

Cita starpā KNAB atsevišķā pārbaudē izvērtēja informāciju par ilgstošu viena informācijas tehnoloģiju uzņēmuma bezatlīdzības pakalpojumu nodrošināšanu partijai “Vienotība”. Tāpat izvērtēti apgalvojumi par iespējamu nelikumīga finansējuma pieprasīšanu un izspiešanu.

Pārbaudē KNAB secināja, ka uzņēmums laika posmā no 2011. līdz 2019. gadam ir piedalījies un sniedzis pakalpojumus partijas “Vienotība” kongresos un kopsapulcēs, taču nav pieejami sniegto pakalpojumu pamatojošie dokumenti, kas apliecinātu pakalpojumu faktisko apjomu un vērtību.

Tāpat KNAB pārbaudē nav guvis apstiprinājumu, ka partijas “Vienotība” pārstāvji būtu pieprasījuši uzņēmumam sniegt pakalpojumus bez maksas vai veikuši noziedzīgas darbības, kas saistītas ar partijas nelikumīgu finansēšanu, t.sk. uzņēmumam nav pieprasījušas vai izspiedušas no tā finansējumu, par ko paredzēta kriminālatbildība.

Pārbaudes rezultātā KNAB š.g. 12. jūlijā pieņēma lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. Šāds lēmums pieņemts, jo partijas pārstāvju darbībās KNAB nekonstatēja noziedzīgu nodarījumu sastāva pazīmes.

Papildus KNAB informē, ka juridiskām personām ir aizliegts jebkādā veidā finansēt politiskās organizācijas, tostarp bez atlīdzības

sniegt tām pakalpojumus. Ievērojot, ka šajā gadījumā partija pieņēmusi nelikumīgu finansējumu pakalpojumu veidā, KNAB nav bijis tiesiska pamata to izvērtēt administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros un iesaistītās puses saukt pie administratīvās atbildības. Tas tādēļ, jo iestāties noilgums.

KNAB atgādina, ka iespējamu politisko partiju pretlikumību gadījumā, gan citu pārkāpumu sekmīgā izmeklēšanā īpaši svarīga ir diskrēta un savlaicīga ziņošana. Ja iedzīvotāju rīcībā ir informācija par iespējamām pretlikumībām, par to nekavējoties jāziņo KNAB, neizpaužot šīs ziņas publiski.

Ja informācija par iespējamām pretlikumībām pēc ilgāka laika ir atklāta publiski, tiesībsargājošās iestādēm var nebūt iespējams iegūt pietiekamus pierādījumus, kas apliecina notikušās noziedzīgās darbības, kā arī samazinās iespējamība likumpārkāpējus saukt pie atbildības. Noilgums par administratīvajiem pārkāpumiem, kas saistīti ar partiju finansēšanas pārkāpumiem, ir divi gadi no pārkāpuma izdarīšanas dienas. Savukārt ne vēlāk kā četrus gadus laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas KNAB ir tiesīgs uzdot likumpārkāpējam atgriezt valsts budžetā pretlikumīgi saņemtos vai izlietos finanšu līdzekļus.

Turpretī kriminālatbildība par iespējamu partijas nelikumīgu finansēšanu var iestāties un KNAB ir tiesības uzsākt kriminālprocesu, ja politiskā organizācija nelikumīgi finansēta lielā apmērā, kas ir vismaz 50 minimālās mēnešalgas.

Ņemot vērā plašsaziņas līdzekļu un sabiedrības interesi, KNAB anonimizējis un publiskojis iestādes pieņemtos lēmumus par resorisko pārbaužu pabeigšanu.

Anonimizēts KNAB pieņemtais lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu

Anonimizēts KNAB pieņemtais lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu

<https://www.knab.gov.lv/lv/jaunums/knab-pabeidzis-parbaudes-par-iespejamam-pretlikumibam-politiskas-partijas-vienotiba-un-partiju-apvienibas-jauna-vienotiba-finansesana>